

DTH

MAGAZINE FOR DIVERSE PEOPLE

WORK TOGETHER ISSUE

INTERVIEW

คุยกับ 16 คนทำงานเพื่อคนพิการ

SCOOP

ส่งต่อ สานตาม ก้าวต่อไป

INFOGRAPHIC

17 สิทธิ คนพิการควรรู้

#13

Disabilities Thailand
สมาคมพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

อ่านและดาวน์โหลด DTH Magazine
← ได้ที่ : <https://goo.gl/tqc6ji>

จัดทำโดย
ที่ปรึกษา

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
มณฑลเชียร บุญตัน
สุชาติ โอวาทวรรณสกุล
ศุภชีพ ดิษเทศ
ชูศักดิ์ จันทยานนท์
นุชจारी คล้ายสุวรรณ
วิฑูต บุนนาค
เอกกมล แพทยานันท์
อัญชลี แก้วฝ้ายนอก
วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
ชูวิธ ฤกษ์ศิริสุข
รัตน์ กิจธรรม
เบญจมาศ พัฒนโชติ
ศิริรัช ไชยรัตน์
คุณภัทร ศรีเวียงธวัช

ประสานงาน

บรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ
ถ่ายภาพ
ออกแบบรูปเล่ม
พิสูจน์อักษร

นลัทพร ไกรฤกษ์
คชรักษ์ แก้วสุราช
คชรักษ์ แก้วสุราช
กิตติยา อรอินทร์
พัชรี พาบัว

DTH - Disabilities Thailand
สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
อาคารศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก
255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
โทร 02-3544260, เว็บไซต์ www.dth.or.th

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก
กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ติดตามข่าวสารเพิ่มเติมได้ที่ <https://thisable.me>

ส่งต่อ สานตาม ก้าวต่อไป

ของนายกสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

2 ปีที่ผ่านมาในฐานะนายกสภาคนพิการฯ เป็นอย่างไรบ้าง

สุชาติ : 2 ปีที่ผ่านมาผมเห็นพลังในการต่อสู้ แม้จะมีท้อถอย มีเหนื่อยต่ออุปสรรค แต่พอกลับมาพิจารณาว่าคนพิการได้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ เราก็เกิดความสุข แม้เราเรียกร้องเงินเยียวยาโควิด-19 ของกลุ่มคนพิการได้แค่ 1,000 บาท และเงินเยียวยากลุ่มเปราะบาง 1,000 บาท 3 เดือน แต่เงินนั้นก็ช่วยต่อชีวิตคนพิการได้

สิ่งที่ผมภูมิใจคือการสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนพิการ พวกเขาบางคนไม่มีความรู้เรื่องเหล่านี้เลย การสร้างอาชีพจึงถือเป็นการสร้างความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นการจ้างงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในมาตรา 33 หรือ 35 ก็ล้วนสร้างความยั่งยืนให้กับตัวเองและคนในครอบครัวได้

นอกจากการสร้างอาชีพแล้ว การเรียกร้องสิทธิ การออกไปประท้วง การพูดในที่สาธารณะ เช่น ไฮปาร์คกับมวลงก็เป็นสิ่งที่เราไม่เคยทำมาก่อน ตอนผมทำงานในสมาคมคนพิการทางสติปัญญาที่ไม่เคยต้องออกมาเรียกร้อง การเป็นนายกสภาคนพิการฯ จึงเป็นโอกาสที่ทำให้ได้ดูแลทุกประเภทความพิการ ซึ่งมีประเด็นปัญหาของตัวเอง การทำงานจึงต้องเริ่มต้นตั้งแต่จะทำอย่างไรให้เขาเห็นปัญหา จนถึงทำอย่างไรให้ภาครัฐหรือส่วนที่เกี่ยวข้องได้ยินเสียง และเข้ามาแก้ปัญหา

ชুক্তภัฏ : สภาคนพิการฯ กับองค์กรคนพิการมีบทบาทในการทำงานแบบเสริมพลังกัน มีทั้งประเด็นร่วมและ

ประเด็นเฉพาะ อะไรที่เป็นประเด็นร่วมก็จะใช้เวทีของสภาฯ ในการขับเคลื่อน ซึ่งทำให้พลังมากขึ้น แนวโน้มความสำเร็จก็มีมากขึ้น ส่วนประเด็นไหนที่เป็นประเด็นเฉพาะความพิการ สภาคนพิการฯ ก็ช่วยสนับสนุนอย่างเพื่อน ค้นหาอุปสรรคและความท้าทายเพื่อช่วยกันเสริมประเด็นข้อเรียกร้อง

ผมคิดว่าการทำงานในสภาคนพิการฯ ทำให้ได้เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ผมเข้าใจเรื่องสิทธิคนพิการมากขึ้น ไม่เพียงแค่อักษรในตัวบทกฎหมาย แต่เราเข้าไปถึงหัวใจของคนพิการ จะต้องทำอย่างไรให้ปัญหากลายเป็นโอกาส ในฐานะนายกสภาฯ ผมมีหน้าที่เชื่อมประสาน วางแผน ให้งานออกมาตรงตามเป้าหมาย แก้ปัญหาที่เจอและทำให้หน่วยงานต่างๆ เห็นความสำคัญของปัญหาคนพิการ จนประเด็นคนพิการเข้าไปอยู่ในกระแสหลักให้ได้

การทำงานเรื่องคนพิการต้องมีหลายโหมด ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์วิกฤตแบบนี้ เราต้องทำได้ทั้งมุมของผู้พิทักษ์สิทธิและมุมของนักต่อสู้ บางทีก็เป็นนักประนีประนอม ประสานงานให้ไปถึงเป้าหมาย ผ่านกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ไปจนถึงผลักดันประท้วงหน้ารัฐสภา ก็ทำมาแล้ว จึงอาจกล่าวได้ว่า ถ้าไม่มีสภาคนพิการฯ เป็นตัวกลางในการประสานงาน การทำงานหลายเรื่องก็คงไม่เกิด ก่อนปี 2534 เรื่องคนพิการถูกมองเป็นเรื่องสงเคราะห์ แม้แต่ในกฎหมายก็ถูกเขียนไว้ในเชิงเวทนานิยม การมีองค์กรคนพิการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จนกระทั่งได้ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ(CRPD) ซึ่งใช้เวลากว่า 10 ปี กว่าจะได้กฎหมายฉบับนี้มา

ชুক্তภัฏ จันทยานนท์
นายกสภาคนพิการ
ทุกประเภทแห่งประเทศไทย

สุชาติ โอวาทวรรณสกุล
อดีตนายกสภาคนพิการ
ทุกประเภทแห่งประเทศไทย

สุชาติ : สภาคนพิการฯ ทำให้คนพิการได้รวมตัวและเข้มแข็ง เราไม่ยอมอะไรง่ายๆ ตอนทีภาครัฐพยายามเอาเงินจากกองทุนคนพิการไปใช้โดยผิดวัตถุประสงค์ คนพิการก็ไม่ยอม นี่เป็นวัฒนธรรมหนึ่งทีเรามองว่าเป็นสิ่งทีดี ขณะเดียวกันองค์กรคนพิการในระดับย่อยก็สำคัญไม่แพ้กัน อย่งไรก็ดี ปัจจุบันกลุ่มคนพิการในระดับย่อยยังไม่สามารถรวมตัวกันได้มากนัก ยังขาดความต่อเนื่องของการทำงาน

อนาคตของงานด้านคนพิการ

สุชาติ : สิ่งทีเราอยกทำให้ลุล่วงก็คือการปรับเบี้ยคนพิการจาก 800 บาท เป็น 1,000 บาท ถ้วนหน้าให้ได้ อีกเรื่องคือการจ้างงานคนพิการของภาครัฐอีก 11,777 คน เรื่องนี้เป็นเรื่องทีสภาคนพิการฯ จะต้องทำต่อให้สำเร็จ

เรื่องการศึกษาเป็นอีกเรื่องทีต้องทำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรวมหรือการศึกษาเพื่อต่อยอดสู่อาชีพ แม้ทีผ่านมาสมาคมคนพิการทำงานเรื่องการศึกษาเยอะมากแต่ยังขาดความต่อเนื่อง ภาครัฐเองก็ไม่สานต่อ ถ้าไม่พัฒนาคนพิการ ไม่มีหลักสูตรในการเตรียมความพร้อม แล้วจะทำให้คนพิการเป็นคนที่ม่คุณภาพได้อย่างไร การศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญ ไม่ว่าจะระบบเรียนรวมหรือเรียนร่วม คนพิการต้องมีทางเลือกและพ่อแม่ของคนพิการต้องเห็นความสำคัญ ไม่เก็บลูกไว้ที่บ้าน ผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักถึงปัญหา ทั้งหมดนี้เป็นหน้าที่ของพวกเราทีต้องผลักดันต่อให้สำเร็จ

ชุตกดี : การต่อสู้ของคนพิการทีผ่านมาสะท้อนให้เห็นโอกาสในการต่อรองกับภาครัฐ การรวมตัวของคนพิการผ่านกลไกสภาคนพิการฯ ทำให้รัฐยอมรับฟัง มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เพราะหากเราเดินตัวคนเดียวก็ไม่มีทางทีผู้มีอำนาจจะรับฟัง การรวมตัวจึงทำให้มีคนที่มีความรู้ความสามารถหลากหลาย บางคนเชี่ยวชาญเรื่องการจัดการ บางคนเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย การเมืององค์กรคนพิการระดับชาติจึงมีความสำคัญ

เราต้องสร้างความเข้าใจให้กับคนพิการและผลักดันให้พวกเขาเข้ามามีส่วนร่วม ในฐานะสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยจะพยายามเอาปัญหาเหล่านี้ไปเคลื่อนต่อและบางสิ่งบางอย่างเราก็คาดหวังให้คนพิการออกมาช่วยกันผลักดัน ออกมาเรียกร้องก็จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาทียังยืน

รู้จัก ประธาน 16 ฝ่าย ในสภาคนพิการ ทุกระดับแห่งประเทศไทย

01 จิตอาสาและคนพิการ

ภานินี รสรมย์พิณ
ประธานฝ่ายจิตอาสา

ภานินี : โดยปกติเราทำงานอยู่ในสมาคมคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย

มีหน้าที่ผลักดันศักยภาพของเด็กๆ ไปสู่สาธารณะ เพื่อให้คนปรับเปลี่ยนทัศนคติทีลบมีต่อคนทีมีภาวะดาวน์ซินโดรมกลายเป็นในทางบวก

อาจเพราะลูกเราเชี่ยวชาญในด้านดนตรีไทย เราเลยคุ้นเคยกับการพาเขาไปทำงานจิตอาสาหรืองานเพื่อสาธารณกุศลอยู่เสมอ ถ้ามีโอกาสจึงอยกทำให้คนพิการทุกระดับได้มีโอกาสในสังคมในทุกด้าน เพื่อให้สังคมเห็นถึงศักยภาพของคนพิการ

คนทุกคนมีศักยภาพในตัวเอง การจะดึงออกมาก็ต้องพิจารณาความถนัดของแต่ละคนว่าเป็นแบบไหน อย่าปิดโอกาสของคนพิการและควรเปิดโอกาสให้เขาได้ลองทำ การอดทนเฝ้ารอ นั้นออกดอกออกผลเสมอ เมื่อเขามีศักยภาพมากพอ เขาก็จะออกไปช่วยเหลือสังคมได้และได้รับการยอมรับว่า สามารถทำอะไรได้ทัดเทียมกับคนทั่วไป ในฐานะประธานฝ่าย เราพยายามสร้างสรรค์และผลักดันให้เกิดกิจกรรมจิตอาสาหรืองานสาธารณะสังคมทีเป็นประโยชน์ต่อคนทุกคน

02

วิสาหกิจเพื่อสังคม

ชูศักดิ์ จันทยานนท์
ประธานฝ่ายวิสาหกิจเพื่อสังคม

วิสาหกิจเพื่อสังคมและคนพิการ เกี่ยวข้องกันอย่างไร

ชูศักดิ์: ปัจจุบันประเทศไทยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติรัฐวิสาหกิจเพื่อสังคมมาตั้งแต่ปี 2562 ก่อนหน้านั้นมีอนุบัญญัติของสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมมา 2-3 ปีแล้ว เครือข่ายคนพิการจึงเริ่มนำแนวคิดเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมมาใช้ สภาคนพิการฯ จึงตั้งฝ่ายนี้เพื่อผลักดันให้คนพิการเข้าถึงประโยชน์จากกฎหมายเหล่านี้ให้มากขึ้น

วิสาหกิจเพื่อสังคมมี 2 แบบ แบบที่ 1 เรียกว่ากิจการเพื่อสังคม ได้แก่ การรวมตัวของคนพิการสองคนขึ้นไป ไม่จำเป็นต้องเป็นนิติบุคคล เพื่อทำงานบางอย่างและนำรายได้ส่วนหนึ่งตามที่กฎหมายกำหนดมาใช้ในกิจการเพื่อประโยชน์ของคนกลุ่มคนเปราะบางและคนพิการ แบบที่ 2 คือการทำธุรกิจส่วนตัว โดยนำผลกำไรที่ได้มาทำประโยชน์ให้กับคนกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะคนพิการ เช่น ร้านกาแฟของชมรมคนพิการซึ่งมีการจ้างงานคนพิการ นอกจากนี้รายได้ส่วนหนึ่งก็นำมาเป็นสวัสดิการการประกอบอาชีพ

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า การอาศัยทรัพยากรจากภาครัฐอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ วิสาหกิจเพื่อสังคมจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้คนพิการมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

ตอนนี้สภาคนพิการฯ จับมือกับภาครัฐและเอกชน เสนอให้ตั้งคณะอนุกรรมการวิสาหกิจสำหรับคนพิการ ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ในการวางแผนเพื่อสนับสนุนกิจการเพื่อสังคมของคนพิการทั้งหมด ที่ผ่านมามีคนพิการมีแต้มต่อคือกองทุนคนพิการที่สามารถปล่อยกู้เงินได้โดยไม่เสียดอกเบี้ย สิ่งที่ต้องทำคือการผลักดันให้มีกฎหมายที่เป็นประโยชน์กับคนพิการมากขึ้น เราได้ทาบตามหลายองค์กรเพื่อเป็นคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าไทย ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการลงทุนและธุรกิจ รวมถึงเป็นตัวกลางในการประสานธุรกิจต่างๆ ให้มาเจอกับคนพิการด้วย

จะขับเคลื่อนต่อไปอย่างไร

ที่ผ่านมาเงินอุดหนุนที่ให้กับองค์กรคนพิการจะถูกให้เฉพาะองค์กรคนพิการระดับชาติ และไม่ได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน แต่เป็นเงินอุดหนุนจากกองทุนคนพิการ ในปีนี้กองทุนคนพิการกำลังประสบกับภาวะวิกฤตและมีเงินลดน้อยลงเรื่อยๆ ไม่ว่าจะจากสถานการณ์โควิด-19 ก็ดี หรือการเพิ่มขึ้นของคนที่ใช้ประโยชน์จากกองทุนผ่านการกู้ยืมเงิน อย่างไรก็ตาม องค์กรคนพิการจำเป็นต้องมีพนักงาน แต่เขากลับไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและได้รับการจ้างงานเป็นรายโครงการ จึงทำให้คนทำงานองค์กรคนพิการต้องมีอาชีพอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น บางคนทำงานนวด บางคนทำผลิตภัณฑ์ชุมชน บางคนเป็นเกษตรกร เป็นต้น การมีวิสาหกิจเพื่อสังคมจะเข้ามาตอบโจทย์ตรงนี้ ดังเช่นที่ออสเตรเลียใช้ระบบวิสาหกิจเพื่อสังคมหลังจากพบว่าการรับเงินจากรัฐนั้นไม่ยั่งยืน พวกเขาเปิดร้านซักรีดที่มีลูกจ้างเป็นคนพิการ ซึ่งทำให้คนพิการมีรายได้อย่างต่อเนื่อง

ผมจึงอยากเชิญชวนให้องค์กรคนพิการจัดเตรียมการทำวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับสมาชิกแต่ละประเภทความพิการ

03

ศิลปะ วัฒนธรรม และภาษา

วิญดา บุณาค

ประธานฝ่ายศิลปะ วัฒนธรรมและภาษา

ความเป็นมาและความสำคัญของฝ่ายศิลปะ วัฒนธรรมและภาษา

วิญดา: ในฐานะประธานฝ่ายศิลปะ วัฒนธรรมและภาษาของสภาคนพิการฯ ผมให้ความสำคัญกับการทำ พ.ร.บ. ภาษามือไทยเพราะคนหูหนวกใช้ภาษามือเป็นภาษาแม่ เราจึงร่วมกับสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยในการศึกษาข้อดี ข้อเสียของการมี พ.ร.บ.นี้ จากประเทศอื่นๆ เช่น เกาหลี นิวซีแลนด์ และฟิลิปปินส์

นอกจากนี้สภาคนพิการ จะสนับสนุนให้คนพิการได้แสดงศักยภาพผ่านการจัดมหกรรมหรืองานรูปแบบอื่น เพื่อให้คนพิการได้แบ่งปันความงดงามของงานศิลปะและวัฒนธรรมร่วมกันและทำให้เกิดรายได้ของคนพิการสนใจงานศิลปะ

ฝ่ายศิลปะ วัฒนธรรมและภาษา จะขับเคลื่อนคุณภาพชีวิตคนพิการได้อย่างไร

หากเรามี พ.ร.บ.ภาษามือไทย ก็จะช่วยทำให้คนหูหนวกมีภาษาตั้งแต่แรกเกิดหรือหลังพบว่าหูหนวก เพื่อให้คนหูหนวกเสียสิทธิด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้การมีภาษามือตั้งแต่เด็กจะช่วยพัฒนาภาษาที่สอง เช่น ภาษาไทย ให้ดีขึ้น เนื่องจากเด็กจะสามารถสื่อสารกับครอบครัว ครู หรือล่ามภาษามือได้อย่างเข้าใจ

เราคาดหวังว่าสภาคนพิการฯ จะเป็นองค์กรขับเคลื่อนให้คนพิการทุกประเภทมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ และสร้างความเข้าใจกับสังคมผ่านงานศิลปะ วัฒนธรรม และภาษาต่อไป

04

เทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกกมล แพทยานันท์
ประธานฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

ICT สำคัญอย่างไร

เอกกมล: ICT (Information and Communication Technology) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับโลกในยุคปัจจุบัน เนื่องจากคนใช้ชีวิตในโลกออนไลน์มากขึ้นตั้งแต่มีโควิด-19 คำว่า New Normal ICT ก็เข้ามามีบทบาทมากขึ้น เมื่อก่อนเราใช้การส่งจดหมายหรือส่งข้อความ ปัจจุบันก็ถูกเปลี่ยนเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์หมดแล้ว การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ก็เป็นออนไลน์หมด รวมถึงเรื่องในชีวิตประจำวันอย่างการประกอบอาชีพค้าขายก็หนีไม่พ้นช่องทางออนไลน์

การใช้งาน ICT จำเป็นต้องมี 3 อุปกรณ์

1. แอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์ในการใช้งาน จะใช้งานได้ดีก็ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถในการซื้อหามาครอบครอง
2. เรื่องทักษะในการใช้งาน เช่น ทักษะการใช้สมาร์ตโฟน คอมพิวเตอร์ และ 3. คือเรื่องการเข้าถึงข้อมูลที่อยู่ในโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคโดยเฉพาะต่อคนตาบอดเพราะไม่ใช่ทุกแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์จะสามารถเข้าถึงหรือทำงานร่วมกับฟังก์ชันอ่านเสียงได้ จึงควรมีมาตรฐานเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะหน่วยงานของภาครัฐที่ต้องเข้าไปควบคุม กำกับและดูแลรวมทั้งสร้างความตระหนักให้เกิดการร่วมมือเพื่อให้คนพิการเข้าถึงได้มากขึ้น

สภาพพิการฯ จะทำอะไร

ในฐานะสภาพพิการฯ จะต้องทำงานกับภาครัฐในเรื่องของการเข้าถึงและการได้มาของอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คนตาบอดเข้าถึงและสามารถใช้ได้ เช่น ทำเป็นคู่มือให้คนพิการใช้ชื่ออุปกรณ์ที่ตัวเองต้องการและใช้งานได้จริง

เรื่องของการพัฒนาทักษะ ตอนนี้สภาพพิการฯ ทำงานร่วมกับ กสทช. ในการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์และสมาร์ตโฟนขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการ ในขณะที่เดียวกันเราต้องทำให้ภาครัฐเห็นความสำคัญของการเข้าถึงเพราะต่อให้คนพิการไปอบรมการใช้งาน แต่แอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ใช้ไม่ได้ก็ไม่มีประโยชน์ การทำงานกับภาครัฐจึงสำคัญมาก

05

การศึกษา

วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
ประธานฝ่ายการศึกษา

**การศึกษาไทยนั้นยึดเยียดให้คนเก่ง
วิชาการ ยึดเยียดให้ทุกคนเรียน
เหมือนกัน ทั้งที่คนเรามีความถนัด
ไม่เหมือนกัน**

สิทธิทางการศึกษาของ คนพิการเป็นอย่างไร

วิริยะ: ผมทำงานเรื่องศูนย์การศึกษาพิเศษและค่าตอบแทนของครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ

ปี 2551 ตั้งแต่สมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และตอนเป็นสนช. ปัจจุบันการศึกษาของเด็กพิการหย่อนยานลงไปมากจนทำให้เด็กพิการเข้าไม่ถึงสิทธิ ในฐานะประธานฝ่ายผมก็อยากจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งในเรื่องกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการและการใช้ดิจิทัลให้มากขึ้น แม้ปัจจุบันภาครัฐมีแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์แต่เด็กพิการเข้าไม่ถึงโดยเฉพาะกลุ่มคนตาบอดและคนหูหนวก เราจึงต้องผลักดันให้ช่องทางนี้เป็นสื่อสำหรับทุกคนให้ได้

ผมเชื่อว่าในอนาคตการศึกษาแบบชั้นเรียนจะถูกลดความสำคัญลง ในหลายประเทศก็เริ่มไม่มีแล้ว ที่ผ่านมการศึกษาไทยนั้นยึดเยียดให้คนเก่งวิชาการ ยึดเยียดให้ทุกคนเรียนเหมือนกัน ทั้งที่คนเรามีความถนัดไม่เหมือนกันทุกคนจึงควรมีโอกาสไปในเส้นทางที่ตัวเองถนัด ไม่ต้องเสียเวลากับสิ่งที่ตัวเองไม่ถนัด ในอนาคตการเรียนเพื่อวุฒิการศึกษาคงไม่มีประโยชน์

อนาคตของการศึกษาเด็กพิการ

ความมุ่งให้เกิดรูปแบบดิจิทัลมากขึ้นเพราะสิ่งนี้กำลังจะเปลี่ยนโลก ดิจิทัลเปลี่ยนแปลงเร็วมาก หากคนพิการไม่สนใจก็อาจจะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ผมเชื่อว่าเด็กพิการมีศักยภาพ ยิ่งเด็กรุ่นใหม่พวกเขาเติบโตและพัฒนาจากจุดนี้ได้แน่นอน

06

ต่างประเทศ

มณเฑียร บุญตัน
ประธานฝ่ายต่างประเทศ

งานต่างประเทศมีบทบาทอย่างไร กับคนพิการไทย

มณเฑียร : ปัจจุบันการทำงานด้านคนพิการจะต้องเชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ปัญหาของคนพิการถูกเชื่อมโยงสู่นโยบายสาธารณะระดับชาติ

ในฐานะที่ผมทำงานเรื่องคนพิการระหว่างประเทศมานาน ตั้งแต่เป็นคณะกรรมการสหภาพคนตาบอดโลก 4 สมัยติดต่อกัน ทำงานในสำนักงานสหประชาชาติระดับเอเชียแปซิฟิกตั้งแต่กลางทศวรรษ 1990 และมีบทบาทในการเจรจาร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ผมเห็นว่า ปัญหาของคนพิการแต่ละประเทศไม่ค่อยต่างกัน สิ่งที่ทั่วโลกสนใจคือเป็นเรื่องภัยพิบัติ ไม่ว่าจะเกิดจากภัยธรรมชาติ ความขัดแย้งด้านกำลังอาวุธ หรือภัยพิบัติอันเกิดจากการแพร่ระบาดของโรคร้ายโดยเฉพาะโควิด-19 ที่กำลังเป็นกระแสในขณะนี้ คนพิการได้รับผลกระทบรุนแรงทั้งด้านร่างกายและความเสี่ยงในการติดเชื้อที่สูงกว่า อีกทั้งมีโอกาสจะถูกทอดทิ้งเพราะเข้าไม่ถึงความช่วยเหลือจากรัฐ

คนพิการมีภาวะซึมเศร้ามากขึ้น อัตราฆ่าตัวตายสูงขึ้นไม่ใช่เฉพาะช่วงโควิด-19 แต่เมื่อไหร่ก็ตามที่เกิดภัยธรรมชาติ แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิดหรือสึนามิ คนพิการก็ตายมากกว่าคนทั่วไป เช่นในปี 2554 คนหูหนวกหนีสึนามิไม่ทันเพราะไม่ได้ยินเสียงเตือนแผ่นดินไหวที่ญี่ปุ่น

ผลกระทบต่อเนื่องจากภัยพิบัติคือคนพิการตกงาน เพราะในหลายที่จ้างคนพิการให้ครบตามโควต้า โดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องความสามารถหรือความต้องการของบริษัท เมื่อต้องปลดคนออก คนพิการก็เป็นกลุ่มแรกที่ถูกปลด คนพิการจึงควรปกป้องสิทธิของตัวเอง ทำหน้าที่ตัวเองในฐานะพลเมือง สร้างจุดยืนให้ตัวเองและไม่สยบยอมกับความไม่ถูกต้อง ความไม่เป็นธรรมต่างๆ คนทำงานด้านคนพิการต้องมีความชัดเจนในเรื่องนี้ อย่าให้ผู้มีอำนาจคุ้นชินว่าคนพิการยอมคน

“
คนพิการจึงควรปกป้องสิทธิของตัวเอง
ทำหน้าที่ตัวเองในฐานะพลเมือง
สร้างจุดยืนให้ตัวเอง ไม่ยอมที่จะสยบยอม
กับความไม่ถูกต้องและความไม่เป็นธรรม...
คนทำงานด้านคนพิการต้องมีความ
ชัดเจนในเรื่องนี้ อย่าให้ผู้มีอำนาจ
คุ้นชินว่าคนพิการยอมคน
”

การเปิดรับความรู้ของต่างประเทศเป็นสิ่งที่เราจะเมินเฉยไม่ได้เช่นกัน แม้จะมีโควิด-19 แต่ต้องอย่าลืมว่าโลกหมุนไปเร็วมาก ทุกอย่างขับเคลื่อนไปข้างหน้าเสมอ ถ้ามีเทคโนโลยีที่ไม่เอื้อต่อคนพิการก็ควรออกมาติดตั้งได้ คนพิการไม่ได้ต่อต้านเทคโนโลยี แต่เราต้องการเทคโนโลยีที่เป็นธรรมและเป็นมิตรต่อคนพิการ โดยไม่กีดกันและไม่เลือกปฏิบัติ

07

อาชีพและการจ้างงาน

ต่อพงศ์ เสนานนท์
ประธานฝ่ายอาชีพและการจ้างงาน

อาชีพสำคัญกับคนพิการ อย่างไร

ต่อพงศ์: ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การส่งเสริมอาชีพและการจ้างงานถือว่าเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แม้ศักยภาพบางอย่างอาจจะขาดหายไปเพราะความพิการ แต่ศักยภาพด้านอื่นที่มีก็สามารถทำประโยชน์ได้ ที่ผ่านมามีงานของสภาคนพิการฯ และองค์กรในเครือมุ่งเน้นจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ โดยยึดแกนหลักตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในมาตรา 33 และ 35

ในมาตรา 33 คือเรื่องโควตาการจ้างงานในภาคเอกชน ซึ่งเดิมมีสัดส่วนอยู่ที่ 200 : 1 และพัฒนามาเป็น 100 : 1 แต่ก็เกิดการตั้งคำถามว่า แล้วการจ้างงานในภาครัฐมีมากน้อยเพียงไร เราจึงพยายามผลักดันให้มีการจ้างงานคนพิการเป็นลูกจ้างและข้าราชการเพื่อให้คนพิการมีงานทำมากขึ้น ส่วนในมาตรา 35 การคุ้มครองแรงงานก็เป็นประเด็นสำคัญ เราต้องการให้เกิดการคุ้มครองแรงงานคนพิการเช่นเดียวกับแรงงานทั่วไป นอกจากนี้จะต้องมีเงินทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเข้ามาสนับสนุน ทั้งในเรื่องการประกอบอาชีพคนพิการและการฝึกอาชีพ จากเดิมจะพิจารณางบประมาณที่ละโครงการ แต่เราพยายามสร้างมาตรฐานว่า ถ้าฝึกอาชีพเดียวกันก็จะตั้งงบประมาณเท่ากัน คล้ายๆ กับบัญชียาของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

ช่วงที่ผ่านมา มีสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งมีผลโดยตรงต่อเศรษฐกิจ ซึ่งผลกระทบต่อคนพิการโดยตรง สภาคนพิการฯ จึงยื่นข้อเสนอไปยังหน่วยงานภาครัฐเพื่อเรียกร้องให้เพิ่มมาตรการทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ภาคเอกชนในการจ้างงานคนพิการ และช่วยเหลือคนพิการที่ประกอบอาชีพอิสระ เช่น คนตาบอดที่เป็นหมอนวดหรือคนพิการที่ทำงานภาคการเกษตร

08

กฎหมายและสิทธิมนุษยชน

พีรพงศ์ จารุสาร
ประธานฝ่ายกฎหมายและสิทธิมนุษยชน

“

ถ้าใครที่ถูกละเมิดสิทธิ ถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้วยเหตุแห่งความพิการก็ให้มาหาเรา ...ฝ่ายเรามีความเข้าใจและพร้อมรับฟัง

”

ปัญหาของงานด้านกฎหมาย และสิทธิมนุษยชน

พีรพงศ์: ผมดูแลเกี่ยวกับกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการและสิทธิมนุษยชน ในตอนนี้มี 2 เรื่องที่เป็นที่สนใจคือ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการและกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากความพิการ เนื่องจากสองเรื่องนี้ค้างอยู่ในกระบวนการนานแล้ว แม้มีคำสั่งแต่งตั้งประธานอนุกรรมการคนใหม่ แต่กระบวนการก็ยังไม่ขับเคลื่อนเท่าที่ควร

ถ้าใครที่ถูกละเมิดสิทธิ ถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยเหตุแห่งความพิการก็ให้มาหาเรา เราเข้าใจว่าทันทีที่เกิดมาพร้อมความพิการก็เหมือนมีตราที่ประทับบนหน้าผาก ถูกคนที่มีทัศนคติไม่ดีมองในแง่ลบ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะเพราะสาเหตุจากความเชื่อหรือทัศนคติ ฝ่ายเรามีความเข้าใจและพร้อมรับฟังเสมอ

09

สิ่งอำนวยความสะดวก

ภัทรพันธุ์ กฤษณา
ประธานฝ่ายสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งสำคัญในการทำงาน เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก

ภัทรพันธุ์: สิทธิคนพิการถูกทำให้เป็นมาตรฐานสากลกันมาหลายสิบปีแล้ว เช่นเดียวกับเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต้องมีมาตรฐาน อย่างไรก็ตามที่เกี่ยวข้องแต่ละฉบับมีรายละเอียดแตกต่างกันออกไป เช่น การลดหย่อนภาษี ข้อกำหนดของอาคารและขนส่งสาธารณะที่จะต้องมียสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการกฎหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก

นอกจากกฎหมายแล้ว เจตคติที่สำคัญ คนในสังคมต้องเข้าใจและมีส่วนร่วมเพื่อสร้างการเข้าถึงของคนพิการ เช่น ที่จอดรถคนพิการ ห้องน้ำคนพิการ ทำอย่างไรให้คนเข้าใจว่าไม่ควรใช้หากไม่พิการและต้องรณรงค์ให้ผู้ประกอบการเอกชนหันมาสนใจจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้วย

“

ในต่างจังหวัดคนพิการยังเข้าไม่ถึง ผมอยากให้คนพิการช่วยกันส่งเสียงออกมาให้คนเห็นปัญหา อาจเริ่มต้นจากจุดที่คนพิการจะต้องไปบ่อยๆ อย่างสถานที่ราชการ โรงพยาบาลหรือย่านสำคัญ และค่อยๆ ขยายออกสู่สังคมวงกว้าง

”

จะทำอะไร

ยุทธศาสตร์ที่จะทำมี 2-3 เรื่องหลักๆ เช่น การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ผลักดันนโยบายเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและแก้กฎหมาย รวมถึงการบังคับใช้กับอาคารสถานที่สร้างขึ้นหลังจากกฎหมายบังคับใช้

อีกสิ่งที่เห็นว่ายังมีปัญหาคือระบบขนส่งมวลชนทั้งหลาย ทั้งรถไฟฟ้าและรถเมล์ ที่ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกมากขึ้น หน้าที่ของเราคือทำยังไงให้คนพิการเข้าถึงได้ ใช้งานได้จริง และมีประโยชน์ต่อคนพิการสูงสุด

เราต้องผลักดันให้คนพิการออกมาใช้และทำให้สังคมเห็นว่าสิ่งที่สร้างแล้วนั้นมีประโยชน์ ปัจจุบันคนสร้างไม่รู้ว่าคนพิการจะมาใช้นานแค่ไหน เราอาจต้องเข้าไปประชาสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนมองว่าคนพิการก็คือลูกค้า

นอกจากนี้จะต้องขยายออกต่างจังหวัดด้วย เพราะในต่างจังหวัดคนพิการยังเข้าไม่ถึง ผมอยากให้คนพิการช่วยกันส่งเสียงออกมาให้คนเห็นปัญหา อาจเริ่มต้นจากจุดที่คนพิการจะต้องไปบ่อยๆ อย่างสถานที่ราชการ โรงพยาบาลหรือย่านสำคัญ และค่อยๆ ขยายออกสู่สังคมวงกว้าง

ท้ายที่สุด สิ่งอำนวยความสะดวกสำคัญมากต่อชีวิตคนพิการ แม้เป็นเด็ก ถ้าโรงเรียนไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกก็ไปเรียนไม่ได้ หรือหากคนพิการทำงานได้เงินเดือนเดือนละ 15,000 บาท แต่ต้องเสียค่าเดินทางมหาศาลก็สู้ไม่ไหว จะเห็นว่าสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่รองรับนั้นหยุดยั้งศักยภาพของคนพิการ

10

ฟื้นฟูสมรรถภาพ

วิเชียร หัสถาด

ประธานฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพ

ฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพทำงานอย่างไร

วิเชียร: ฝ่ายนี้ดูแลเรื่องสุขภาพของคนพิการทุกประเภท ในสถานพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย รวมถึงดูแล ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องสมรรถภาพ การแพทย์ การรักษา สิทธิการเข้าถึงทางการแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ว่าคุณภาพใช้ได้หรือไม่

กลุ่มที่น่าเป็นห่วงคือคนพิการติดเตียง ทั้งจาก โรคหรืออุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจมีปัญหาหนัก เช่น แผลกดทับ ที่ลึกถึงกระดูก จึงต้องมีกระบวนการของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) หรือกระทรวงสาธารณสุข เข้ามาดูแล นอกจากนี้ยังมีความต้องการด้านสิ่งของใช้ จำเป็นต่างๆ เช่น แพนเปิร์สที่มีราคาที่สูง ถ้ามี ระบบช่วยเหลือคนพิการก็จะลดต้นทุนไปได้

สิ่งที่เราอยากจะทำในปีนี้เป็นเรื่อง One Stop Services ทำอย่างไรให้คนพิการเข้าถึงบริการทางการแพทย์มากขึ้น แล้วทำอย่างไรให้องค์การทางการแพทย์ มีความละเอียดอ่อนเรื่องคนพิการ เพราะคนพิการบาง ประเภทนั่งรอบริการนานๆ ไม่ได้หรือบางความพิการ เป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับบริการ เช่น การเข้าถึงบริการ ทางกายภาพของคนที่พิการ ที่จะต้องมีบริการล่ามภาษามือออนไลน์ (TTRS) เพื่อสื่อสารกับหมอ แต่หลายครั้งความ ไม่เข้าใจจึงทำให้หมอห้ามไม่ให้คนหูหนวกใช้โทรศัพท์ หากแก้ไขเรื่องเหล่านี้ คนพิการจะเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ ได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการ อย่าง ช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมา คนพิการก็ได้รับผลกระทบมาก เช่น บางคนเข้าไม่ถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง

ในฐานะฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพ เราอยากชวนทุกคน เข้ามาร่วมกันแก้ไข ทำงานให้สังคมดีขึ้น และช่วยกันบอกเล่า ปัญหาของคนพิการให้มากขึ้น และหากมีคนพิการคนไหน ที่เจอปัญหา ก็สามารถส่งปัญหาของท่านมาได้ งานของเรา ไม่ได้ทำแค่กับสมาคมใดสมาคมหนึ่ง แต่ทำกับทุกประเภท ความพิการ จึงต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันเพราะฝ่าย ฟื้นฟูสมรรถภาพเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถทำให้คุณภาพชีวิต คนพิการดีขึ้นได้

11

ท่องเที่ยว และกีฬา

สันติ โกสิยานุกาฬ

ประธานฝ่ายท่องเที่ยวและกีฬา

กฎหมายกีฬาคนพิการต้องยับยั้งคนพิการ ต้องเที่ยวได้

สันติ: ในฐานะประธานฝ่ายผมเห็นว่าแม้ปัจจุบันคนพิการ จะเดินทางไปไหนมาไหนกันมากขึ้นและมีสิ่งอำนวยความสะดวก มากขึ้น แต่ยังมีหลายที่ที่ยังไม่รองรับ ผมอยาก ผลักดันให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในทุกที่ ซึ่งจะได้ ประโยชน์ทั้งคนพิการและผู้สูงวัย นอกจากนี้ที่พักอาศัยก็ จะต้องรองรับคนพิการด้วยเช่นกัน จึงอยากฝากไปถึง ผู้ประกอบการว่า คนพิการก็เป็นลูกค้าคนหนึ่ง ถ้ามีสิ่งอำนวยความสะดวกลูกค้าคนพิการก็จะเพิ่มขึ้น

ในส่วนของกีฬาคนพิการบ้านเราก็ถือว่ามีความภาพ ไม่น้อยหน้าใคร แต่เรายังขาดกฎหมายที่เกี่ยวกับกีฬา คนพิการ พวกเขาจึงเป็นกลุ่มคนที่ถูกลืมและไม่ได้รับการ สนับสนุนอัดฉีดเงินหรือสวัสดิการระหว่างการชักซ้อม เก็บตัว จนเกิดการดูแลแบบ 2 มาตราฐาน คือถ้าแข่งขัน แล้วชนะถึงจะได้เงินรางวัล หากแพ้ก็ไม่ได้อะไรเลย ในอนาคตถ้าสถานการณ์โควิด-19 ดีขึ้นก็อยากให้สภา คนพิการฯ ร่วมกันผลักดันเรื่องนี้ให้เป็นกฎหมาย อันจะ ทำให้เกิดสวัสดิการ เช่น อุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการ สำหรับเล่นกีฬา ยางรถวีลแชร์บาสเกตบอลที่มีราคา แพงมาก คนพิการจะได้ไม่ต้องระดมทุนกันเองและก้าวไป สู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีมาตรฐาน ไม่ต้องคอยมานั่ง เรียกรหรือขอบริจาคจากคนอื่น

จากการคุยกับฝ่ายสิ่งอำนวยความสะดวก ก็พบว่าเรื่องท่องเที่ยวต้องทำงานร่วมกันหลายฝ่าย เช่น หาก ต้องการปรับสภาพแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวก็ต้อง ประสานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) หรือ ถ้าเป็นวัดก็ต้องคุยกับกรมศิลปฯ นอกจากนี้จะต้องมี กฎหมายลงโทษสถานที่ที่ไม่ทำตามกฎหมายเพื่อให้ภาครัฐ มองเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ หากคนพิการเดินทางด้วย ขนส่งสาธารณะได้ด้วยตัวเองก็เท่ากับว่าคนอื่นก็สามารถ เดินทางได้อย่างสะดวกเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นคนแก่หรือคนที่ มีปัญหาทางร่างกายด้านอื่นๆ

12

เด็ก สตรี เยาวชน และ กลุ่มเป้าหมายพิเศษ

อรุณี ลิ้มมณี

ประธานฝ่ายเด็ก สตรี เยาวชนและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

ประเด็นเด็กและสตรีพิการต้องไม่ใช่ กระแสรอง

อรุณี: เราเป็นสตรีที่มีความพิการ จึงเห็นปัญหาที่เจอร่วมกัน เช่น ความไม่เท่าเทียมทางเพศ ความไม่เท่าเทียมด้วยเหตุของความพิการเห็นได้จากการที่ ผู้หญิงพิการมีโอกาสน้อยกว่าผู้หญิงทั่วไปและผู้ชายพิการ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้โอกาสในการทำงานมีน้อยมาก จนผู้หญิงพิการไม่มีอิสระด้านการเงิน ไม่มีปากมีเสียงในครอบครัวเพราะไม่สามารถผลิตรายได้ นอกจากเบี้ยคนพิการเท่านั้น

การไร้เสียงทำให้ผู้หญิงพิการไม่กล้าที่จะบอกและไม่รู้ว่าขอความช่วยเหลือจากทางไหน ไม่รู้ว่ามีสิทธิและยอมทนอยู่กับปัญหาเพราะถูกความสัมพันธ์เชิงอำนาจกดทับ พวกเธอหลายคนต้องพึ่งพิงผู้ที่ละเมิดสิทธิตัวเองหรือแม้แต่บางคนก็ถูกสามีกระทำความรุนแรง เช่น ล่วงละเมิดทางเพศ บังคับทำหมัน ให้ทำแท้งโดยไม่สมัครใจ จนทำให้พวกเธอขาดอำนาจในการตัดสินใจและมักถูกคิดแทนโดยพ่อ แม่ คนในครอบครัวหรือหมอ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเยอะมาก

สภาคนพิการมีบทบาทต่อเรื่องนี้อย่างไร

สภาคนพิการฯ เป็นแหล่งรวบรวมเครือข่ายคนพิการทั้งหมดในประเทศไทย มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอแนะในเรื่องนโยบายที่เกี่ยวข้อง

เราคาดหวังให้ประเด็นสตรีพิการรวมอยู่ในประเด็นสตรีกระแสหลัก ไม่ควรจะเป็นประเด็นพิเศษที่ถูกผลักหรือแยกออกจากส่วนรวมจนเป็นชายขอบเหมือนที่ผ่านมาที่สตรีพิการมักไม่ได้ถูกมองว่าเป็นสตรี แต่เป็นเพียงสตรีพิการภายใต้การทำงานของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ทั้งที่จริงแล้วคนพิการก็เป็นคนที่อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม พวกเขาเป็นเด็ก เป็นผู้หญิง เป็นคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ฯลฯ เรื่องนี้เป็นสิ่งที่สภาคนพิการฯ จะต้องผลักดันต่อให้สำเร็จ

13

อาเซียน

สำเร็จ วิระชะบัง
ประธานฝ่ายอาเซียน

บทบาทหน้าที่ของฝ่ายอาเซียน

สำเร็จ: เมื่องานด้านอาเซียนมีมากขึ้น ฝ่ายอาเซียนจึงตั้งขึ้นเพื่อประสานงานและรับนโยบายในรูปแบบของการปฏิบัติเพื่อสอดรับนโยบายต่างๆ และประชุมกันเป็นวงย่อย เพื่อให้ทุกประเด็นได้รับความสำคัญและกระชับรัดกุมมากขึ้น

ในระดับอาเซียน ประเด็นการขับเคลื่อนมีความคล้ายคลึงกับประเด็นระดับสากล ทั้งเรื่องคุณภาพชีวิตและศักดิ์ศรีของคนพิการ แต่พอลงรายละเอียด แต่ละประเทศก็มีประเด็นเฉพาะของตัวเอง ตัวอย่างหนึ่งที่สำคัญคืองานด้านการศึกษา เด็กและเยาวชนบ้านเราถูกเน้นให้เรียนวิชาการทั้งที่ไม่ได้มีความเชี่ยวชาญ และอาจมีความสามารถอื่น เช่น ดนตรี กีฬา ฯลฯ ยิ่งหากมีความพิการและไม่โดดเด่นทางวิชาการ ก็อาจไม่มีโอกาสเข้าสู่ระบบแรงงานหรือถูกกีดกันด้วยความพิการ ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่ประเทศอื่นในอาเซียนก็พบและบางประเทศก็ก้าวข้ามได้เราก็นำมาปรับใช้ เพราะหากไม่เริ่มที่การศึกษาคนพิการก็จะขาดโอกาส จึงต้องสนับสนุนแต่ละประเภทความพิการที่มีความต้องการที่ต่างกัน เช่น บางความพิการต้องการการศึกษาเฉพาะทาง บางความพิการต้องสนับสนุนการเข้าถึงสังคม เป็นต้น

อีกเรื่องคือภาษา ประเทศที่ใช้ภาษาได้หลากหลายมีโอกาสเข้าถึงอาชีพที่หลากหลาย เช่น ฟิลิปปินส์ ที่มีคนทำงานหลากหลายรูปแบบในทุกระดับของอาชีพ หากบ้านเราทำให้คนพิการใช้ภาษาที่หลากหลายได้ ก็น่าจะทำให้มีโอกาสทางอาชีพมากขึ้น เช่นเดียวกับที่สิงคโปร์รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนทักษะคนพิการให้มีศักยภาพเท่าเทียมกับคนทั่วไป ไม่ได้มองว่าคนพิการด้อยกว่า จึงผลักดันคนให้มีความสามารถหลากหลายและคนพิการก็ทำงานได้หลายอย่าง

หนึ่งประเด็นที่ชัดเจนมากที่สุดในช่วงนี้คือ โควิด-19 หลังจากร่วมประชุมออนไลน์ กับหลายประเทศเกี่ยวกับการรับมือโควิด-19 แล้ว ก็ได้ร่วมแลกเปลี่ยนมาตรการรับมือของไทย ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างเพราะรับมือได้ค่อนข้างดี หลายประเทศให้ความสนใจมาก ผมคาดหวังว่าประเด็นภูมิภาคจะเป็นประเด็นที่ถูกให้ความสำคัญและมีคนเข้ามาสานต่อ ที่เข้าใจประเด็นในภาพกว้าง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประเด็นและช่วยกันแก้ไขปัญหา อันจะทำให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

14

ส่งเสริมและพัฒนาองค์กร

ปราโมทย์ รสสุโข
ประธานฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาองค์กร

ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาองค์กรมีบทบาทอย่างไร

ปราโมทย์: เราพัฒนาและส่งเสริมองค์กรคนพิการให้เข้มแข็ง โดยมี

วิทยากรของกระทรวงแรงงาน และ

นายความจิตอาสาร่วมทำงานแม้ตอนนี้สภาคนพิการฯ จะมีการทำงานหลายฝ่ายและมีชมรมสภาจังหวัดอีก 77 จังหวัด แต่ก็ไม่ได้ทำงานไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด ฝ่ายส่งเสริมพัฒนาองค์กรจึงอยากทำงานร่วมมือเพื่อให้แต่ละสมาคมทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

สิ่งที่จะทำคือการอบรมสัมมนาตัวแทนจากสมาคมที่สามารถสะท้อนอัตลักษณ์ความพิการและพูดแทนความพิการได้ทุกประเภท ไม่เพียงความพิการที่ตัวเองมีเท่านั้น เพื่อไม่ให้การออกนโยบายต่างๆ ขาดกลุ่มความพิการไหน เนื่องจากมักถูกเข้าใจผิดว่าความพิการทางสติปัญญา และกลุ่มพิการทางการเรียนรู้(LD) นั้นเหมือนกัน ทำให้การออกนโยบายไม่ครอบคลุมและใช้งานไม่ได้จริง จนคนพิการหลายคนเสียสิทธิไป ฉะนั้นตัวแทนจะต้องมีภาวะผู้นำ รู้จักการให้ รู้จักการรับ ต้องมีเทคนิคและเข้าใจอัตลักษณ์เบื้องต้นของ 7 ประเภทความพิการ

นอกจากนี้ แต่ละจังหวัดจะต้องมีโครงสร้างที่เข้มแข็ง สามารถทำงานบริหารจัดการ ภาระหน้าที่งานที่ชัดเจนและมีเป้าประสงค์ร่วมกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างต้องการ คนละอย่างต้องมีกฎระเบียบที่เหมือนกันและแต่ละตำแหน่งหน้าที่ทำงานแทนกันไม่ได้ เช่น เภรัญญิกต้องทำหน้าที่ของการเงิน คนอื่นมาทำหน้าที่ไม่ได้และต้องปฏิบัติตามกฎกติกา กฎระเบียบ ค่าเดินทางเวลาเดินทางมาประชุมได้คนละไม่เกิน 500 บาท เวลาประชุมเธรัญญิกก็ต้องยืนยันว่า 500 บาท ไม่เช่นนั้นก็จะยึดหยุนกันจนเสียการบริหารงาน

66

อยากให้ทุกส่วนมีความเข้าใจตรงกัน และมีความสามัคคี เพื่อทำให้ภาครัฐและเอกชนเห็นความสำคัญ ต้องมีการประชาสัมพันธ์งานที่แต่ละฝ่ายทำ นอกจากนี้ควรให้เกียรติทุกหน้าที่ พร้อมทั้งสร้างภาวะผู้นำ

99

ความท้าทายในการพัฒนาองค์กรคนพิการในเวลานี้คืออะไร

ปัจจุบันเรามีความร่วมมือกันมากขึ้น เมื่อก่อนเรามากจะใช้บทบัญญัติ ทั่ววงรุนแรง แต่เราพยายามปรับเครือข่าย สร้างเครือข่ายและพยายามแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แม้ปัญหาอาจไม่ได้ถูกแก้ทั้งหมด แต่ได้แค่ 80 เปอร์เซ็นต์ ก็ยังดี ความสามัคคีต้องเกิดขึ้น เมื่อก่อนเราปฏิเสธหลังชนฝาว่า ผู้ช่วยคนพิการต้องไม่เป็นคนในครอบครัว แต่เมื่อทำงานไปเรื่อยๆ ก็พบว่า กรณีที่ผู้ช่วยคนพิการมีไม่พอ บางครอบครัวก็ออกจากงานมาดูแลลูก การให้พ่อแม่เป็นผู้ช่วยทำให้มีรายได้ พ่อแม่ก็สามารถดูแลได้ดีขึ้น

อยากเห็นอะไรในอนาคต

อยากให้ทุกส่วนมีความเข้าใจตรงกันและมีความสามัคคี เพื่อทำให้ภาครัฐและเอกชนเห็นความสำคัญ ต้องมีการประชาสัมพันธ์งานที่แต่ละฝ่ายทำ นอกจากนี้ควรให้เกียรติทุกหน้าที่ พร้อมทั้งสร้างภาวะผู้นำ อย่างกลุ่มคนตาบอดที่ทุกคนมีวิธีการพูดที่ดี มีคำนำ เนื้อเรื่อง แล้วก็บท้าย ผมคิดว่าความร่วมมือของพวกเราเป็นอะไรที่ดีและน่าจะทำให้การทำงานสำเร็จได้อย่างราบรื่น

15

สวัสดิการ

“
อยากให้รัฐให้ความสำคัญ
กับคนพิการไปพร้อมกันด้วย เพื่อให้
คุณภาพชีวิตคนพิการเปลี่ยนไปอย่าง
มีศักยภาพและยั่งยืน
”

วาสนา สำลีรัตน์
ประธานฝ่ายสวัสดิการ

ฝ่ายสวัสดิการทำงานอย่างไร

วาสนา: เราต้องมีความเข้าใจเรื่องสิทธิของคนพิการทุกประเภทว่ามีอะไรบ้าง เพื่อการทำงานอย่างครอบคลุมและมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจในกลุ่มคนพิการ พร้อมกับผลักดันการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครอง

ในช่วงการเกิดขึ้นของโควิด-19 คนพิการเป็นกลุ่มที่ได้รับความเดือดร้อนหนักกว่าคนอื่น เราจะทำอย่างไรให้คนพิการเข้าถึงสิทธิ เช่น การกู้ยืมเงินและเงินเยียวยา เราจึงต้องเข้าไปกระตุ้นและทำความเข้าใจกับหน่วยงานราชการในการออกนโยบาย

อีกเรื่องที่จะผลักดันคือผู้ช่วยคนพิการ ซึ่งยังขาดแคลนมาก ผู้ช่วยคนพิการควรมีการฝึกทักษะที่หลากหลายเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการในแต่ละกลุ่ม เพื่อสนับสนุนให้คนพิการได้ใช้ชีวิต นอกจากนี้เราอยากผลักดันให้สิทธิที่มีนั้นใช้ได้จริง เพราะปัจจุบันสิทธิต่างๆ ยังเข้าถึงหรือไม่เพียงพอ เช่น งบประมาณบ้าน 40,000 บาท ตั้งแต่ ก.พ. ที่ผ่านมา แต่ก็ยังไม่พอนั้นแหละ

ในด้านหนึ่งเราก็อยากให้คนพิการช่วยกันออกมาเรียกร้องสิทธิของตัวเองเพราะคนไม่ค่อยเข้าใจว่า คนพิการเข้าถึงสิทธิ โดยเฉพาะคนพิการในระดับรากหญ้าที่อยู่ต่างจังหวัด หลายคนไม่มีแม้แต่โทรศัพท์และไม่รู้ด้วยซ้ำว่าตัวเองมีสิทธิอะไร จึงอยากให้รัฐให้ความสำคัญกับคนพิการไปพร้อมกันด้วย เพื่อทำให้คุณภาพชีวิตคนพิการเปลี่ยนไปอย่างมีศักยภาพและยั่งยืน

16

ประชาสัมพันธ์

อัญชลี แก้วฝ้ายนอก
ประธานฝ่ายประชาสัมพันธ์

สื่อคนพิการต้องง่ายและกระชับ

อัญชลี: เมื่อก่อนเคยทำงานเป็นพนักงานบริษัท พอมีลูกก็ออกจากงานและได้มีโอกาสทำงานจิตอาสาต่างๆ เช่น เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นอาสาหมู่บ้านเพื่อประสานงานกับศูนย์บริการสาธารณสุข กระทั่งได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในสมาคมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย

เรายังใหม่กับหน้าที่ประธานฝ่ายประชาสัมพันธ์ในสภาคนพิการฯ แต่เมื่อทำงานมากขึ้น ร่วมประชุมมากขึ้นก็เข้าใจรูปแบบของงานว่าต้องทำอะไร ทำอย่างไร แต่ก็ยังรู้สึกค่อนข้างประหม่า สำหรับการทำงานในตำแหน่งนี้แม้จะเคยเป็นแอดมินของสมาคมมาแล้วก็ตาม

สิ่งหนึ่งที่คิดว่าสำคัญมากก็คือการทำให้ข้อมูลเข้าใจง่าย เช่น ข้อมูลที่อธิบายขั้นตอนการกู้เงินสำหรับคนพิการ เพราะหลายคนยังไม่เข้าใจว่าจะต้องกู้อย่างไร มีเงื่อนไขแบบไหนหรือต้องใช้เอกสารอะไร การอธิบายจึงควรใช้คำที่สั้น กระชับและมีภาพประกอบชัดเจน การอธิบายที่อ้างอิง พ.ร.บ.กันเป็นบรรทัดๆ ทำให้คนพิการไม่เข้าใจ การปรับคำและการใช้คำจึงมีผลต่อความเข้าใจของคนพิการ

ในฐานะที่เพิ่งเข้ามาทำงาน เรารู้สึกว่างานด้านประชาสัมพันธ์เป็นงานใหญ่ที่ต้องรับผิดชอบค่อนข้างมาก เราตั้งใจว่าจะทำให้ดีที่สุดและตั้งใจให้สภาคนพิการฯ กระจายไปสู่คนพิการให้มากขึ้น

17 สิทธิ คนพิการควรรู้

สถานประกอบการ
จ้างงานตาม ม.33
อัตราส่วน 1 : 100

เบี้ยคนพิการ
800-1,000/เดือน

บริการช่วยคนพิการ
(PA)

กัวยืมเงินได้ไม่เกิน
120,000 บาท
ไม่เสียดอกเบี้ย

บริการล่ามภาษามือ
สำหรับคนหูหนวก

รับสลากกินแบ่งรัฐบาล
ไปขายไม่เกิน 6 เล่ม

ปรับสภาพที่อยู่
อาศัยคนละไม่เกิน
20,000

BTS , MRT ฟรี
ลดหย่อน ขสมก.
รถไฟฟ้าและเครื่องบิน

บริการคำแนะนำ
การประกอบอาชีพ

บริการฟื้นฟู
สมรรถภาพทางร่างกาย

เรียนฟรี
ถึงปริญญาตรี

ลดหย่อนภาษี
คนพิการและผู้ดูแล

ขอยืมอุปกรณ์ ICT
ของภาครัฐ

ขอยืมอุปกรณ์
เพื่อการท่องเที่ยวและกีฬา

บริการอุปกรณ์
เครื่องช่วยความพิการ

งบสงเคราะห์

กองทุนวันละบาท
(พอช.)

